

VỀ MỘT HỆ ELLIPTIC p- LAPLACE TRONG KHÔNG GIAN SOBOLEV CÓ TRỌNG

Trần Minh Thuyết^{*}, Lê Khánh Luân[†], Võ Giang Giai[‡]

1. Giới thiệu

Trong bài này, chúng tôi xét bài toán biên phi tuyến cho hệ phương trình elliptic p-Laplace sau :

$$\frac{-1}{r^\gamma} \frac{d}{dr} \left(r^\gamma |u'_i(r)|^{p-2} u'_i(r) \right) + |u_i(r)|^{p-2} u_i(r) = f_i(r, u_1(r), u_2(r)), \quad 0 < r < 1, \quad (1.1)$$

$$|u'_i(1)|^{p-2} u'_i(1) + h_i u_i(1) = g_i, \quad (1.2)$$

$$\left| \lim_{r \rightarrow 0^+} r^{\gamma/p} u'_i(r) \right| < +\infty, \quad (i = 1, 2), \quad (1.3)$$

trong đó $\gamma = N - 1$, $p \geq 2$, $h_1 > 0$, $h_2 > 0$, g_1, g_2 là các hằng số cho trước và f_1, f_2 là các hàm cho trước thỏa các điều kiện nào đó mà ta sẽ chỉ ra sau. Trường hợp cho một phương trình tổng thì nhớ trên đây có nhiều như Toán học quan tâm nghiên cứu, chẳng hạn như : Nghĩa, Long [10] ; Long, Dũng, Thuyết [3] ; Long, Dũng, Nghĩa, Thuyết [4], Long, Ortiz, Ninh [6,7], Long, Lăng [8].

Chúng tôi nghĩ rằng nếu đặt $v_i(x) = u_i(|x|) = u_i(r)$, là hàm chỉ phụ thuộc vào

$$r = |x| = \left(\sum_{i=1}^N x_i^2 \right)^{1/2},$$

thì nghiệm của bài toán (1.1)-(1.2) chính là nghiệm radial của

bài toán biên phi tuyến cho hệ phương trình elliptic p-Laplace như sau :

$$-\Delta_p v_i + |v_i|^{p-2} v_i = f_i(|x|, v_1, v_2), \quad \text{trong } \Omega_1, \quad (1.4)$$

$$|\nabla v_i|^{p-2} \frac{\partial v_i}{\partial \nu} + h_i v_i = g_i, \quad \text{trên } \partial\Omega_1, \quad (i = 1, 2), \quad (1.5)$$

^{*} TS, Trường Nữ học Kinh tế TP. HCM

[†] ThS, Trường Nữ học Kinh tế TP. HCM

[‡] ThS, Công tác viên bổ môn Toán Cao cấp, Trường Nữ học KHTN TP. HCM.

trong nội $\Omega_1 = \{x \in \mathbb{R}^N : |x| < 1\}$, $\Delta_p v = \sum_{i=1}^N \frac{\partial}{\partial x_i} \left(|\nabla v|^{p-2} \frac{\partial v}{\partial x_i} \right)$, $|\nabla v|^2 = \left(\sum_{i=1}^N \left| \frac{\partial v}{\partial x_i} \right|^2 \right)^{1/2}$,

v là hàm tuyến tính và không ra ngoài biên $\partial\Omega_1$, $\gamma = N - 1$, $p \geq 2$, $h_1 > 0$, $h_2 > 0$, g_1, g_2 là các hằng số cho trước và f_1, f_2 là các hàm cho trước thỏa các điều kiện nào đó mà ta sẽ chỉ ra sau.

Trong [2], D. Huang, Y. Li, xét hệ phương trình elliptic p -Laplace sau

$$-\Delta_p u + |u|^{p-2} u = F_u(|x|, u, v), \text{ trong } \mathbb{R}^N, \tag{1.6}$$

$$-\Delta_p v + |v|^{p-2} v = -F_v(|x|, u, v), \text{ trong } \mathbb{R}^N, \tag{1.7}$$

$$u, v \in W^{1,p}(\mathbb{R}^N), \tag{1.8}$$

trong nội

$$F_u(|x|, u, v) = \frac{\partial F}{\partial u}(|x|, u, v), \quad F_v(|x|, u, v) = \frac{\partial F}{\partial v}(|x|, u, v),$$

với $F \in C^1([0, +\infty) \times \mathbb{R}^2; \mathbb{R})$, $1 < p < N$, cho trước. Với một số điều kiện nhất định cho N, p, F , các tác giả D. Huang, Y. Li, chứng minh bài toán (1.6)-(1.8) có vô số nghiệm radial (u, v) , nghĩa là nghiệm $(u(x), v(x))$ chỉ phụ thuộc vào $r = |x|$.

Trong bài này, trước tiên chúng tôi thiết lập một số không gian Sobolev có liên quan với các tính chất của chúng. Ở [3], chúng tôi chứng minh định lý tồn tại và duy nhất nghiệm yếu của bài toán (1.1)-(1.3) trong các không gian hàm Sobolev có trọng thích hợp. Trong chứng minh có sử dụng phương pháp xấp xỉ Galerkin kết hợp với phương pháp compact và không nhiều. Ở [4], chúng tôi cũng nghiên cứu dạng nhiều tiệm cận của nghiệm $(u_1(h_1, h_2), u_2(h_1, h_2))$ phụ thuộc vào (h_1, h_2) khi $h_1 \rightarrow 0_+, h_2 \rightarrow 0_+$. Các kết quả thu được đều rất thú vị tổng quát hoá tổng quát các kết quả trong [2-4], [6-8], [10].

2. Không gian Sobolev có trọng

Nhất $\Omega = (0,1)$, chúng ta bắt đầu qua các định nghĩa về không gian hàm thông dụng nhờ $C^m(\bar{\Omega}), L^p(\Omega), H^m(\Omega), W^{m,p}(\Omega)$. Ta kí hiệu $L^p_\gamma(\Omega) = L^p_\gamma$ là tập hợp các hàm u xác định và số nào đó trên Ω sao cho

$$\|u\|_{p,\gamma} < +\infty, \tag{2.1}$$

trong đó

$$\|u\|_{p,\gamma} = \begin{cases} \left(\int_0^1 x^\gamma |u(x)|^p dx \right)^{1/p}, & \text{nếu } 1 \leq p < +\infty, \\ \operatorname{ess\,sup}_{0 < x < 1} |u(x)|, & \text{nếu } p = +\infty. \end{cases}$$

Ta thấy rằng trên L_γ^p các hàm bằng nhau hầu hết trên Ω . Các phần tử của L_γ^p là các lớp tương đồng các hàm nào đó thuộc (2.1), hai hàm tương đồng nếu chúng bằng nhau hầu hết trên Ω . Khi đó L_γ^p là không gian Banach với chuẩn $\|\cdot\|_{p,\gamma}$.

Trong trường hợp riêng, L_γ^2 là không gian Hilbert với tích vô hướng và chuẩn tương ứng như sau :

$$\langle u, v \rangle = \int_0^1 x^\gamma u(x)v(x)dx, \quad \|u\|_{2,\gamma} = \sqrt{\langle u, u \rangle}.$$

Ta kí hiệu $W_\gamma^{1,p}(\Omega) = W_\gamma^{1,p} = \{v \in L_\gamma^p : v' \in L_\gamma^p\}$, với mỗi hàm nào đó thuộc theo nghĩa phân bố Hô-nô, ta coi $W_\gamma^{1,p}$ là không gian Banach với chuẩn

$$\|u\|_{1,p,\gamma} = \begin{cases} \left(\|u\|_{p,\gamma}^p + \|u'\|_{p,\gamma}^p \right)^{1/p}, & 1 \leq p < +\infty, \\ \max \left\{ \|u\|_{\infty,\gamma}, \|u'\|_{\infty,\gamma} \right\}, & p = +\infty. \end{cases}$$

Chúng ta thấy rằng ta có thể định nghĩa $W_\gamma^{1,p}$ nhờ vào số này nếu hoai của không gian $C^1(\bar{\Omega})$ với chuẩn $\|\cdot\|_{1,p,\gamma}$. Các bất đẳng thức về phép nhúng sau đây sẽ được sử dụng trong các phần sau

Bổ đề 1. Cho $\gamma > 0, p > 1, u \in C^1(\bar{\Omega})$, ta có

- (i) $\|u\|_{p,\gamma}^p \leq |u(1)|^p + K_1 \|u'\|_{p,\gamma}^p,$
- (ii) $|u(1)| \leq K_2 \|u\|_{1,p,\gamma},$
- (iii) $r^{\gamma/p} |u(r)| \leq K_3 \|u\|_{1,p,\gamma}, \forall r \in \bar{\Omega},$

$$(iv) \|u\|_{2,\gamma}^2 \leq K_4 \|u\|_{1,p,\gamma} \left(|u(1)|^p + \|u'\|_{p,\gamma}^p \right)^{1/p}, \text{ nếu } p \geq 2 - \frac{1}{\gamma},$$

$$(v) \frac{1}{(1+K_1)^{1/p}} \|u\|_{1,p,\gamma} \leq \left(|u(1)|^p + \|u'\|_{p,\gamma}^p \right)^{1/p} \leq (1+K_2^p)^{1/p} \|u\|_{1,p,\gamma},$$

trong đó

$$K_1 = \left(\frac{p-1}{\gamma} \right)^{p-1}, \quad K_2 = (\gamma + p)^{p-1},$$

$$K_3 = \max \left\{ \sqrt[p]{2}, \sqrt[p]{\gamma + 2p - 1} \right\}, \quad K_4 = K_3 \left(\frac{2^{p-1}}{1 + (p-1)\gamma} \right)^{p-1}.$$

Định lý 2. Phép nhúng $W_\gamma^{1,p}(\Omega) \hookrightarrow L_\gamma^2(\Omega)$ là liên tục nếu $p > 1, p \geq 2 - 1/\gamma$, và compact nếu $p \geq 2$.

Chứng minh của các định lý 1 và 2 có thể tìm thấy ở [5].

Chú thích 1. Ta chú ý rằng :

$$\lim_{r \rightarrow 0_+} r^{\gamma/p} u(r) = 0, \text{ với mọi } u \in W_\gamma^{1,p}(\Omega). \tag{2.2}$$

(Xem [1], định lý 5.40, trang 128). Mặt khác, do $W^{1,p}(\varepsilon,1) \hookrightarrow C([\varepsilon,1])$ và

$$\varepsilon^{\gamma/p} \|u\|_{W^{1,p}(\varepsilon,1)} \leq \|u\|_{1,p,\gamma}, \text{ với mọi } u \in W_\gamma^{1,p}(\Omega), \text{ với mọi } 0 < \varepsilon < 1,$$

ta suy ra rằng :

$$u|_{[\varepsilon,1]} \in C([\varepsilon,1]), \text{ với mọi } u \in W_\gamma^{1,p}(\Omega), \text{ với mọi } 0 < \varepsilon < 1. \tag{2.3}$$

Từ (2.2) và (2.3) ta suy ra

$$r^{\gamma/p} u(r) \in C(\overline{\Omega}), \text{ với mọi } u \in W_\gamma^{1,p}(\Omega). \tag{2.4}$$

Ta đặt $H = L_\gamma^2(\Omega), V = W_\gamma^{1,p}(\Omega)$. Từ kết quả của định lý 2 với $p > 1, p \geq 2 - 1/\gamma, V$ nhúng liên tục trong H . Hơn nữa V trù mật trong H , vì $C^1(\overline{\Omega})$ trù mật trong H , nên nhất H với H' (nói ngạn của H), ta có $V \hookrightarrow H \hookrightarrow V'$.

3. Định lý tồn tại và duy nhất nghiệm

Cho $i = 1, 2$, và $p \geq 2$. Đặt $p' = \frac{p}{p-1}$.

Ta thành lập các giả thiết sau :

(H₁) $f_i : \Omega \times \square^2 \rightarrow \square$ thỏa mãn nhiều kiện Caratheodory, nghĩa là

(i) $f_i(\cdot, y, z)$ ño ñộc trên Ω ; $\forall y, z \in \square$,

(ii) $f_i(r, \cdot, \cdot)$ liên tục trên \square^2 , a.e. $r \in \Omega$,

(H₂) Tồn tại các hằng số $a, b > 0$, $0 < p_1, p_2 < p$ và hàm $q \in L^1_\gamma$ sao cho

$$yf_1(r, y, z) + zf_2(r, y, z) \leq a|y|^{p_1} + b|z|^{p_2}, \quad \forall y, z \in \square, \text{ a.e. } r \in \Omega,$$

(H₃) Tồn tại các hằng số $a_i, b_i > 0$, và các hàm $q_i \in L^1_\gamma$ sao cho

$$|f_i(r, y, z)| \leq a_i|y|^{p-1} + b_i|z|^{p-1} + |q_i(r)|, \quad \forall y, z \in \square, \text{ a.e. } r \in \Omega.$$

Nghiệm của bài toán (1.3) và (1.4) ñộc thành lập từ phương trình biến phân sau này :

Tìm $(u_1, u_2) \in V \times V$ sao cho

$$\langle A(u'_i), v \rangle + \langle A(u_i), v \rangle + h_i u_i(1)v(1) = \langle f_i(r, u_1, u_2), v \rangle + g_i v(1), \quad \forall v \in V, \quad (3.1)$$

trong ñoù $A(x) = |x|^{p-2}x, \quad x \in \square$.

Chú thích 2. Do (2.4), các số hạng $u_1(1), u_2(1)$ xuất hiện trong (3.1) ñộc xác ñịnh với mỗi $v \in V$. Ta nhận ñộc (3.1) bằng cách nhân ñều hai vế (1.3) với $r^\gamma v, v \in V$, và sau ñó lấy tích phân tổng phần kết hợp với việc sử dụng các ñiều kiện (1.4) và (2.2).

Khi ñó ta coi ñều lí sau này :

Ñềnh lí 1. Giả sử $h_1 > 0, h_2 > 0, g_1, g_2 \in \square$ và (H₁) – (H₃) ñộc thỏa. Khi ñó bài toán biến phân (3.1) có nghiệm $(u_1, u_2) \in V \times V$. Hơn ñó, nếu f_1, f_2 thỏa

(H₄) Tồn tại các hằng số $a_3, b_3 \leq 2^{2-p}$, sao cho

$$(f_1(r, y, z) - f_1(r, y_1, z_1))(y - y_1) + (f_2(r, y, z) - f_2(r, y_1, z_1))(z - z_1) \leq a_3|y - y_1|^p + b_3|z - z_1|^p,$$

$\forall y, y_1, z, z_1 \in \square, \text{ a.e. } r \in \Omega,$

thì bài toán biến phân (3.1) có nghiệm (u_1, u_2) duy nhất.

Chöng minh. Ta tiến hành qua một số ñộc ñó sau :

a. Xấp xỉ Galerkin. Do V là không gian Banach khả li nên tồn tại một cơ sở ñều ñộc w_1, w_2, \dots trong V . Ta tìm $u_i^{(m)}$ ñều ñang

$$u_i^{(m)} = \sum_{j=1}^m c_{mj}^{(i)} w_j, \quad (i = 1, 2) \tag{3.2}$$

và thỏa hệ phương trình phi tuyến sau :

$$\begin{aligned} \langle A(u_i^{(m)'}), w_j \rangle + \langle A(u_i^{(m)}), w_j \rangle + h_i u_i^{(m)}(1) w_j(1) \\ = \langle f_i(r, u_1^{(m)}, u_2^{(m)}), w_j \rangle + g_i w_j(1), \quad 1 \leq j \leq m. \end{aligned} \tag{3.3}$$

Nhờ vậy các hệ số $c_{mj}^{(i)}$ của $u_i^{(m)}$ thỏa hệ phương trình phi tuyến

$$P(e_m) = (Q_1(e_m), Q_2(e_m)) = 0, \tag{3.4}$$

trong đó

$$\begin{aligned} c_m^{(i)} = (c_{m1}^{(i)}, \dots, c_{mm}^{(i)}), \quad Q_i(e_m) = (R_1^{(i)}(e_m), \dots, R_m^{(i)}(e_m)), \\ R_j^{(i)}(e_m) = \langle A(u_i^{(m)'}), w_j \rangle + \langle A(u_i^{(m)}), w_j \rangle + h_i u_i^{(m)}(1) w_j(1) \\ - \langle f_i(r, u_1^{(m)}, u_2^{(m)}), w_j \rangle - g_i w_j(1), \quad i = 1, 2, \quad 1 \leq j \leq m. \end{aligned}$$

Nếu chúng minh sđ tồn tại nghiệm của hệ (3.3), chúng ta nêu lên bổ đề sau này :

Bổ đề 3. Cho $P : \square^{2m} \rightarrow \square^{2m}$ là ánh xạ liên tục. Giả sử tồn tại hằng số $\rho > 0$, sao cho

$$\langle P(e), e \rangle_{\square^{2m}} \geq 0, \quad \forall e \in \square^{2m}, \quad \|e\|_{\square^{2m}} = \rho. \tag{3.5}$$

thì tồn tại $\tilde{e} \in \square^{2m}$, $\|\tilde{e}\|_{\square^{2m}} \leq \rho$ sao cho $P(\tilde{e}) = 0$,

trong đó

$$c = (c_1, \dots, c_m), \quad d = (d_1, \dots, d_m) \in \square^m, \quad \tilde{c} = (\tilde{c}_1, \dots, \tilde{c}_m), \quad \tilde{d} = (\tilde{d}_1, \dots, \tilde{d}_m) \in \square^m,$$

$$e = (c, d), \quad \tilde{e} = (\tilde{c}, \tilde{d}), \quad \langle e, \tilde{e} \rangle_{\square^{2m}} = \langle c, \tilde{c} \rangle_{\square^m} + \langle d, \tilde{d} \rangle_{\square^m}, \quad \|e\|_{\square^{2m}} = \sqrt{\|c\|_{\square^m}^2 + \|d\|_{\square^m}^2}.$$

Ta nghiệm lại ánh xạ P thỏa các giả thiết của bổ đề 3.

(j) Ta chứng minh dạng rằng $P : \square^{2m} \rightarrow \square^{2m}$ là ánh xạ liên tục

(jj) Ta nghiệm lại điều kiện (3.5) bằng với mọi số dương ρ nào đó. Thật vậy, ta có:

$$\langle P(e_m), e_m \rangle_{\square^{2m}} = \langle Q_1(e_m), c_m^{(1)} \rangle_{\square^{2m}} + \langle Q_2(e_m), c_m^{(2)} \rangle_{\square^{2m}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \int_0^1 r^\gamma \left[|u_1^{(m)'}(r)|^p + |u_2^{(m)'}(r)|^p \right] dr \\
 &\quad + h_1 |u_1^{(m)}(1)|^2 + h_2 |u_2^{(m)}(1)|^2 - g_1 u_1^{(m)}(1) - g_2 u_2^{(m)}(1) \\
 &\quad + \int_0^1 r^\gamma \left[|u_1^{(m)}(r)|^p + |u_2^{(m)}(r)|^p \right] dr \\
 &\quad + \int_0^1 r^\gamma \left[f_1(r, u_1^{(m)}(r), u_2^{(m)}(r)) u_1^{(m)}(r) + f_2(r, u_1^{(m)}(r), u_2^{(m)}(r)) u_2^{(m)}(r) \right] dr.
 \end{aligned}$$

Từ giả thiết (H_2) và Bổ đề 1, ii, ta suy ra rằng :

$$\langle P(e_m), e_m \rangle_{\mathbb{R}^{2m}} \geq \frac{1}{4} \|u_1^{(m)}\|_{1,p,\gamma}^p + \frac{1}{4} \|u_2^{(m)}\|_{1,p,\gamma}^p - \frac{1}{4} C_1, \tag{3.6}$$

trong đó C_1 là hằng số chung nào đó lập với m, h_1, h_2 . Mặt khác, trong \square^m các chuẩn $\|u_1^{(m)}\|_{1,p,\gamma}, \|u_2^{(m)}\|_{1,p,\gamma}, \|c_m^{(1)}\|_{\mathbb{R}^m}, \|c_m^{(2)}\|_{\mathbb{R}^m}$ là đồng nhất nhau nên tồn tại $a_m > 0$, sao cho

$$\|u_i^{(m)}\|_{1,p,\gamma}^p \geq 4a_m \|c_m^{(i)}\|_{\mathbb{R}^m}^p, \quad (i=1, 2) \tag{3.7}$$

Từ (3.6) và (3.7) suy ra rằng :

$$\begin{aligned}
 \langle P(e_m), e_m \rangle_{\square^{2m}} &\geq a_m \left(\|c_m^{(1)}\|_{\square^m}^p + \|c_m^{(2)}\|_{\square^m}^p \right) - \frac{1}{4} C_1 \\
 &\geq 2^{1-\frac{p}{2}} \|e_m\|_{\square^{2m}}^p - \frac{1}{4} C_1.
 \end{aligned} \tag{3.8}$$

Từ (3.8) dễ dàng suy ra một cách hiển nhiên rằng hệ (3.3) có nghiệm.

b. Nhận xét tiếp theo. Từ (3.6) suy ra rằng :

$$\|u_i^{(m)}\|_{1,p,\gamma} \leq \sqrt[p]{C_1} = C_2, \quad (i=1, 2). \tag{3.9}$$

Ta suy ra từ (3.9) rằng :

$$\left\| r^{\gamma/p'} A(u_i^{(m)'}) \right\|_{L^{p'}} = \left(\int_0^1 r^\gamma |u_i^{(m)'}(r)|^p dr \right)^{1/p'} \leq C_3, \tag{3.10}$$

$$\left\| r^{\gamma/p'} A(u_i^{(m)}) \right\|_{L^{p'}} \leq C_3, \tag{3.11}$$

$$\begin{aligned}
 \left| r^{\gamma/p'} f_i(r, u_1^{(m)}, u_2^{(m)}) \right| &\leq a_i r^{\gamma/p'} \left| u_1^{(m)}(r) \right|^{p-1} + b_i r^{\gamma/p'} \left| u_2^{(m)}(r) \right|^{p-1} + r^{\gamma/p'} \left| q_i(r) \right| \\
 &= a_i \left(r^\gamma \left| u_1^{(m)}(r) \right|^p \right)^{1/p'} + b_i \left(r^\gamma \left| u_2^{(m)}(r) \right|^p \right)^{1/p'} + r^{\gamma/p'} \left| q_i(r) \right| \\
 &\leq C_4 \left(\left\| u_1^{(m)} \right\|_{1,p,\gamma}^{p/p'} + \left\| u_2^{(m)} \right\|_{1,p,\gamma}^{p/p'} \right) + r^{\gamma/p'} \left| q_i(r) \right| \\
 &\leq C_5 + r^{\gamma/p'} \left| q_i(r) \right|, \quad \text{a.e. } r \in \Omega,
 \end{aligned}
 \tag{3.12}$$

trong ñoù C_2, C_3, C_4, C_5 là các hằng số ñồng ñều lặp với m, h_1, h_2 .

c. Qua giới hạn. Từ (3.9), (3.10) và bổ ñề 2 suy ra rằng có một dãy con của dãy $\{u_1^{(m)}, u_2^{(m)}\}$ vẫn kí hiệu là $\{u_1^{(m)}, u_2^{(m)}\}$ sao cho

$$u_i^{(m)} \rightarrow u_i \text{ trong } V, \tag{3.13}$$

$$u_i^{(m)} \rightarrow u_i \text{ trong } H \text{ mạnh và a.e trong } \Omega, \tag{3.14}$$

$$u_i^{(m)'} \rightarrow u_i' \text{ trong } L_\gamma^p \text{ yếu}, \tag{3.15}$$

$$r^{\gamma/p'} A(u_i^{(m)'}) \rightarrow \chi_i \text{ trong } L^{p'} \text{ yếu}, \tag{3.16}$$

với $i = 1, 2$. Hơn nữa, do phép nhúng $W^{1,p}(\varepsilon, 1) \subset C([\varepsilon, 1])$ ($0 < \varepsilon < 1$), là compact, và ñồng ñều giới hạn $\varepsilon^{\gamma/p'} \left\| u_i^{(m)} \right\|_{W^{1,p}(\varepsilon, 1)} \leq \left\| u_i^{(m)} \right\|_{1,p,\gamma} \leq C_2$, suy ra có một dãy con của $\{u_i^{(m)}\}$, vẫn kí hiệu là $\{u_i^{(m)}\}$, sao cho

$$u_i^{(m)} \Big|_{[\varepsilon, 1]} \rightarrow u_i \Big|_{[\varepsilon, 1]} \text{ trong } C([\varepsilon, 1]) \text{ mạnh} \tag{3.17}$$

Mặt khác, từ (H_1) , (3.1), (3.12) suy ra rằng :

$$r^{\gamma/p'} f_i(r, u_1^{(m)}, u_2^{(m)}) \rightarrow r^{\gamma/p'} f_i(r, u_1, u_2) \text{ trong } L^{p'} \text{ mạnh}, \tag{3.18}$$

$$r^{\gamma/p'} A(u_i^{(m)}) \rightarrow r^{\gamma/p'} A(u_i) \text{ trong } L^{p'} \text{ yếu}. \tag{3.19}$$

Qua giới hạn trong (3.3) ta có

$$\int_0^1 \chi_i r^{\gamma/p} v'(r) dr + h_i u_i(1) v(1) + \int_0^1 r^\gamma A(u_i^{(m)}(r)) v(r) dr$$

$$= \int_0^1 r^\gamma f_i(r, u_1(r), u_2(r)) v(r) dr + g_i v(1), \forall v \in V.$$

Sử dụng phương pháp nhân đôi nhỏ trong [3,4], ta có thể chứng minh rằng

$$\chi_i = r^{\gamma/p} A(u_i'). \tag{3.20}$$

Sơ tiên tại nghiệm của bài toán biến phân (3.1) nhờ chứng minh.

d. Tính duy nhất. Giả sử $(u_1, u_2), (v_1, v_2) \in V \times V$ là hai nghiệm của bài toán biến phân (3.1), khi đó

$$\langle A(u_i') - A(v_i'), w' \rangle + \langle A(u_i) - A(v_i), w \rangle + h_i (u_i(1) - v_i(1)) w(1)$$

$$= \langle f_i(r, u_1, u_2) - f_i(r, v_1, v_2), w \rangle, \forall w \in V.$$

Do đó

$$2^{2-p} \|u_1' - v_1'\|_{p,\gamma}^p + 2^{2-p} \|u_2' - v_2'\|_{p,\gamma}^p$$

$$+ (2^{2-p} - a_3) \|u_1 - v_1\|_{p,\gamma}^p + (2^{2-p} - b_3) \|u_2 - v_2\|_{p,\gamma}^p$$

$$+ h_1 |u_1(1) - v_1(1)|^2 + h_2 |u_2(1) - v_2(1)|^2 \leq 0. \tag{3.21}$$

Vậy $u_1 = v_1, u_2 = v_2$.

Chú thích 3. Định lý 1 vẫn còn đúng nếu giả thiết (H_2) được thay thế bởi một trong các giả thiết sau đây

(H_2') Tồn tại các hằng số $a, b < 1$ và hàm $q \in L_\gamma^1$ sao cho

$$y f_1(r, y, z) + z f_2(r, y, z) \leq a|y|^p + b|z|^p + |q(r)|, \forall y, z \in \mathbb{R}, \text{ a.e. } r \in \Omega.$$

(H_2'') Tồn tại các hằng số $a < 1, b > 0, 0 < p_1 < p$ và hàm $q \in L_\gamma^1$ sao cho

$$y f_1(r, y, z) + z f_2(r, y, z) \leq a|y|^p + b|z|^{p_1} + |q(r)|, \forall y, z \in \mathbb{R}, \text{ a.e. } r \in \Omega.$$

(H_2''') Tồn tại các hằng số $a > 0, b < 1, 0 < p_1 < p$ và hàm $q \in L_\gamma^1$ sao cho

$$y f_1(r, y, z) + z f_2(r, y, z) \leq a|y|^{p_1} + b|z|^p + |q(r)|, \forall y, z \in \mathbb{R}, \text{ a.e. } r \in \Omega.$$

Chú thích 4. Tổng ồng với $p = 2, \gamma = 1$, các tác giả trong [6, 7] đã chứng minh phương trình vi phân Bessel phi tuyến $\frac{-1}{x} \frac{d}{dx} (x u'(x)) + u^2 - u = 0, 0 < x < +\infty$, liên kết với điều kiện biên $u(0) = 1, \lim_{x \rightarrow +\infty} u(x) = 0$, có ít nhất một nghiệm. Một trong số các nghiệm ồi trên đó thiết lập bài toán biên $\frac{-1}{x} \frac{d}{dx} (x u'(x)) + u^2 - u = 0, a < x < b$, liên kết với điều kiện biên $u(a) = 1, u(b) = 0$, trong đó $x_i < a < b < x_{i+1}$ và x_i, x_{i+1} là hai zero liên tiếp của hàm Bessel $J_0(x)$.

IV. DẠNG NHIỀU TIỂM CĂN CỦA NGHIỆM KHI $h_1 \rightarrow 0_+, h_2 \rightarrow 0_+$.

Trong phần này, giả sử rằng $(H_1) - (H_3)$ là đúng. Do định lí 1 bài toán biên phi (3.1) tổng ồng với cặp số thực $(h_1, h_2), h_1 > 0, h_2 > 0$, có nghiệm duy nhất (u_1, u_2) phụ thuộc vào (h_1, h_2) nhờ sau $u_1 = u_1(h_1, h_2), u_2 = u_2(h_1, h_2)$. Ta sẽ nghiên cứu dạng nhiều tiềm căn của nghiệm $(u_1(h_1, h_2), u_2(h_1, h_2))$ khi $h_1 \rightarrow 0_+, h_2 \rightarrow 0_+$.

Ta bổ sung thêm sau đây một giả thiết về hàm f_1, f_2 .

(H'_4) Tồn tại các hằng số $a_3, b_3 < 2^{2-p}$, sao cho

$$(f_1(r, y, z) - f_1(r, y_1, z_1))(y - y_1) + (f_2(r, y, z) - f_2(r, y_1, z_1))(z - z_1) \leq a_3 |y - y_1|^p + b_3 |z - z_1|^p,$$

$\forall y, y_1, z, z_1 \in \mathbb{R}, \text{ a.e. } r \in \Omega$.

Định lí 2. Giả sử có các giả thiết $(H_1) - (H_3)$ và (H'_4) đúng. Khi đó :

(i) Bài toán biên phi (3.1) tổng ồng với $h_1 = h_2 = 0$ có nghiệm duy nhất $(u_1^{(0)}, u_2^{(0)}) \in V \times V$.

(ii) $\|u_1(h_1, h_2) - u_1^{(0)}\|_V + \|u_2(h_1, h_2) - u_2^{(0)}\|_V \leq C (\sqrt{h_1^2 + h_2^2})^{1/(p-1)}, \forall h_1 > 0, \forall h_2 > 0,$

trong đó C là hằng số đồng nhất lập với h_1, h_2 .

Định lí 3. Giả sử có các giả thiết $(H_1) - (H_3)$ đúng. Ta giả sử thêm rằng.

(H''_4) Tồn tại các hằng số $a_3, b_3 < 2^{2-p}$, sao cho

$$\begin{cases} (f_1(r, y, z) - f_1(r, y_1, z_1))(y - y_1) \leq a_3 |y - y_1|^p, \\ (f_2(r, y, z) - f_2(r, y_1, z_1))(y - y_1) \leq b_3 |z - z_1|^p, \end{cases}$$

$\forall y, y_1, z, z_1 \in \square, \text{ a.e. } r \in \Omega.$

Khi ño`i

(i) Nếu $0 < h_1 < \tilde{h}_1, 0 < h_2 < \tilde{h}_2$ thì

(j) $|u_1(\tilde{h}_1, \tilde{h}_2)(1)| \leq |u_1(h_1, h_2)(1)|,$

(jj) $|u_2(\tilde{h}_1, \tilde{h}_2)(1)| \leq |u_2(h_1, h_2)(1)|,$

(jjj) $|u_1(\tilde{h}_1, \tilde{h}_2)(1)|^2 + |u_2(\tilde{h}_1, \tilde{h}_2)(1)|^2 \leq |u_1(h_1, h_2)(1)|^2 + |u_2(h_1, h_2)(1)|^2.$

(ii) $\sup_{h_1 > 0, h_2 > 0} (|u_1(h_1, h_2)(1)|^2 + |u_2(h_1, h_2)(1)|^2) = |u_1^{(0)}(1)|^2 + |u_2^{(0)}(1)|^2.$

Chøng minh. Chøng minh ñinh lí 1, 2 tõng tòi nhø trong [4] ñe`n chung to`i boi qua.

TAI LIEU THAM KHAO

- [1]. R.A. Adams (1975), Sobolev Spaces, Academic press, New York.
- [2]. Daiwen Huang, Yongqing Li (2005), Multiplicity of solutions for a noncooperative p-Laplacian elliptic system in \square^N , J. Differential Equations, **215**, 206 – 223
- [3]. Nguyễn Thanh Long, Bùi Tiến Dũng, Trần Minh Thuyết (2000), On a nonlinear boundary value problem for a nonlinear ordinary differential operator in weighted Sobolev spaces, Z. Anal. Anw. **19**, No.4, 1035-1046.
- [4]. Nguyễn Thanh Long, Bùi Tiến Dũng, Nguyễn Hoài Nghĩa, Trần Minh Thuyết (2001), On a nonlinear boundary value problem with a mixed nonhomogeneous condition: Asymptotic behavior of a solution, Demonstratio Math. **34**, No.3, 609-618.
- [5]. Nguyễn Thanh Long, Alain Phạm Ngọc Ninh (1995), Periodic solutions of a nonlinear parabolic equation associated with the penetration of a magnetic field into substance, Computers Math. Applic. **30**, No.1, 63-78.

- [6]. Nguyễn Thanh Long, E.L. Ortiz, Alain Phạm Ngọc Ninh (1995), On the existence of a solution of a boundary value problem for a nonlinear Bessel equation on an unbounded interval, Proc. Royal Irish Acad. **95 A**, No.2, 237-247.
- [7]. Nguyễn Thanh Long, E.L. Ortiz, Alain Phạm Ngọc Ninh (1996), A nonlinear Bessel differential equation associated with Cauchy conditions, Computers Math. Applic. **31**, No.10, 131-139.
- [8]. Nguyễn Thanh Long, Trần Văn Lăng (1996), The problem of buckling of a nonlinear bar immersed in a fluid, Vietnam J. Math. **24**, No.2, 131-142.
- [9]. J. L. Lions (1969), Quelques methodes de resolution des problemes aux limites non-lineaires, Dunod-Gauthier-Villars, Paris.
- [10]. Nguyễn Hoài Nghĩa, Nguyễn Thanh Long (1998), On a nonlinear boundary value problem with a mixed nonhomogeneous condition, Vietnam J. Math. **26**, No.4, 301-309.

Tóm tắt

Về một hệ elliptic p- Laplace trong không gian Sobolev có trọng

Chúng tôi nghiên cứu bài toán biên phi tuyến sau

$$\frac{-1}{r^\gamma} \frac{d}{dr} \left(r^\gamma |u_i'(r)|^{p-2} u_i'(r) \right) + |u_i(r)|^{p-2} u_i(r) = f_i(r, u_1(r), u_2(r)), \quad 0 < r < 1, \quad (1)$$

$$|u_i'(1)|^{p-2} u_i'(1) + h_i u_i(1) = g_i, \quad (2)$$

$$\left| \lim_{r \rightarrow 0_+} r^{\gamma/p} u_i'(r) \right| < +\infty, \quad (i = 1, 2), \quad (3)$$

trong đó $\gamma = N - 1$, $p \geq 2$, $h_1 > 0$, $h_2 > 0$, g_1, g_2 là các hằng số cho trước và f_1, f_2 là các hàm cho trước. Trong bài này, chúng tôi dùng phương pháp Galerkin và compact trong các không gian Sobolev có trọng thích hợp để chứng minh sự tồn tại và duy nhất nghiệm (u_1, u_2) của bài toán (1)-(3). Sau đó chúng tôi cũng nghiên cứu dạng nhiễu tiềm ẩn của nghiệm $(u_1(h_1, h_2), u_2(h_1, h_2))$ phụ thuộc vào (h_1, h_2) khi $h_1 \rightarrow 0_+$, $h_2 \rightarrow 0_+$.

Abstract :

On the elliptic p- Laplace system in weighted Sobolev spaces

We study the following nonlinear boundary value problem.

$$\frac{-1}{r^\gamma} \frac{d}{dr} \left(r^\gamma |u_i'(r)|^{p-2} u_i'(r) \right) + |u_i(r)|^{p-2} u_i(r) = f_i(r, u_1(r), u_2(r)), \quad 0 < r < 1, \quad (1)$$

$$|u_i'(1)|^{p-2} u_i'(1) + h_i u_i(1) = g_i, \quad (2)$$

$$\left| \lim_{r \rightarrow 0_+} r^{\gamma/p} u_i'(r) \right| < +\infty, \quad (i = 1, 2), \quad (3)$$

where $\gamma = N - 1, p \geq 2, h_1 > 0, h_2 > 0, g_1, g_2$ are given constants, f_1, f_2 are given functions. In this paper, we use the Galerkin and compactness method in Sobolev spaces with appropriate weight to prove the existence and a unique solution (u_1, u_2) of the problem (1)-(3). Afterwards, we also study the asymptotic behavior of the solution $(u_1(h_1, h_2), u_2(h_1, h_2))$ depending on (h_1, h_2) as $h_1 \rightarrow 0_+, h_2 \rightarrow 0_+$.